

van, azon még nem ütközött meg senki. Ne vezessen félre bennünket az ilyesféle felfogás. Azért, hogy egy helyen szereztük a szak tudományt, egyáltalán nem következménye, hogy minden áron egygyé gyurt tömeg is legyünk.

Ahhoz, hogy a kincstári erdőknél célbavett házilagos gazdálkodás a hozzá fűzött szép reményeknek megfeleljen, a személyzetnek a lehető legegyszerűbb s minden másirányu hatástól független gépezetbe való foglalása feltétlen követelmény. Akár a személyzetnek másféle személyzettel való összeelegyítése, akár az ügyeknek másféle ügyekkel való együttes ellátása a kincstár erdőgazdaságára csak hátrányos lehet.

Béky Albert.

Kopár területek beerdősítése erdősítési társulatok útján.

Hazánkban a kopár területek beerdősítése különösen 1896 óta, amióta erre a célra ingyen erdősítési anyagon kívül állami pénzsegélyek is nagyobb mértékben adományoztatnak és az 1898. évi XIX. t.-cz. alapján bizonyos birtokosok kopár területeinek erdősítését az állami erdőhivatalok intézik, elég szép eredménynyel halad előre.

A míg azonban ezek az állami kedvezmények egyfelől serkentőleg hatottak, addig a birtokos közönséget bizonyos tekintetben elkényeztették, amenyiben most már több helyen a kopár területek birtokosai egészen az államra szeretnék hárítani az erdősítések intézését s azok költségeinek viselését.

Kétségtelen, hogy az elérendő cél érdekében legjobb is volna, ha az állam vállalhatná el a kopárterületek beerdősítését, de ez ismét oly terhet róna az államháztartásra, hogy azt elviselni alig lehetne.

A társadalomnak s a birtokos közönségnek is kell tehát a kopár területek beerdősítésének munkájához az eddiginél nagyobb mérvben és érdeklődéssel hozzájárulni.

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. 166 §-ában foglalt rendelkezések nyújtanak is módot arra nézve, amennyiben módjában áll az érdekelt birtokosoknak, hogy maguk szervezkedhessenek s *társulattá alakulva* a kopár s vízmosásos területeiken a kötelező erdősítéseket

elvégezhezzék és hogy az ilyen közgazdasági szempontból beerdősítendő kopár s vízmosásos területek *kisajátíthatók* legyenek (174. §).

Tudtommal azonban ilyen társulat 1879 óta a mai napig nem alakult meg s az előbb említett kisajátítási jog sem vétetett igénybe. Ez tehát erdőtvényünk egyetlen olyan rendelkezése, mely a gyakorlati életben nem foglalt tért seddig nem érvényesülhetett.

Nézetem szerint az elérni kívánt czélt nem is érjük el kizárólag állami segítséggel s beavatkozással, állami kényszerrel, hanem az állam által megindított mozgalmat az eddig nyújtott kedvezményekkel társadalmi uton, népszerű előadások rendezése, helyi jutalmazások stb. és különösen *erdősítési társulatok* alakítása által lehetne előmozdítani, úgy mint az Németországban, különösen Poroszországban szép eredménnyel történik.

Posen-ben pl. több ily társulat működik már s nem lesz talán érdektelen, ha ezek alapszabályait röviden ismertetem.

Ezek a társulatok (Aufforstungsvereine) az illető mezőgazdasági kamarák keretében (Posen) avagy pedig egészen külön alakulnak (Altena).

Az alapszabályok főbb rendelkezései a következők:

Az erdősitési társulat célja a tagok kopár területeit beerdősítés útján hasznosíthatóvá tenni, a szomszédos mivelt területeket a futóhomokkal való meghordástól megóvni, valamint a létesített vagy már létező erdők gazdaságos kezelését és az erdei termékek czélszerű értékesítését előmozdítani, végül jó szállítási eszközökről is gondoskodni.

A társulat gondoskodik a tagoknak (kisebb erdőbirtokosoknak) kioktatásáról, szakvélemények ingyenes nyújtása s népszerű erdészeti előadások rendezése által. A társulat csemetekerteket is tart fenn, melyekből a tagoknak kérésükre csemetét adományoz, erdészeti kísérleti telepeket (kísérleti erdősitéseket) létesít és erdészeti szakkönyvek s szaklapok tartása által igyekszik a tagoknak erdészeti ismereteit bővíteni.

A társulat továbbá erdészeti műszaki tisztviselőket (Forsttechniker) kér fel és küld ki költségén, kik különösen a tavasszal s a nyáron a helyszínére utazva a tagoknak az erdőmivelési, erdőkihasználási, értékesítési stb. ügyekben díjmentes szaktanácsot szolgálnak.

A társulat továbbá, mint már említve volt, csemetékben, erdőmivelési eszközökben részesítik a tagokat és trágyaszereket is enged át azok részére, továbbá részben vagy egészben visszatéríti a vetési s ültetési költségeket (Posen) és az erdőítési munkálathoz gyakorlott előmunkásokat hoz ajánlatba.

Anyagi segélyezés esetére az illető tagnak még külön szerződést is kell a társulattal kötni, melyben kopár területe beerdősítését vagy erdeje kezeltetését a társulatra, illetőleg gazdasági kamarára bizza (Posen).

Anyagi segélyezésre csak a kis (paraszt) erdőgazdáknak van igényük. Ekével vagy kézzel végezhető munkát maguknak kell elvégezniök.

Egy ily szerződés vagy nyilatkozat szövegét a következőkben közlöm:

..... kiterjedésű erdő (kopár) területemet (részletezendő mennyi kopár terület, mennyi 1—6 éves, 6—30, és 30 évesnél idősebb faállomány a társulat (..... mezőgazdasági kamara) erdészeti műszaki kezelésébe (forsttechnische Oberleitung) ajánlom fel s egyúttal kötelezem magamat, hogy a kamara-társulat hozzájárulása nélkül önkényűleg sem fát nem használok ki, sem legeltetni vagy almot szedetni nem fogok.

Kérem ezek fejében azt a segítséget, melyben a kamara a kisebb erdőbirtokosokat részesíteni szokta.

Kötelezem magamat, hogy a fenti kikötések be nem tartása vagy e szerződés felmondása esetén a nekem adományozott segélyek pénzértékét visszatérítem. Ugyan ez az eset áll be, ha jogutódom a jelen szerződésnek nem vetné magát alá.

(Lakhely.)

(Aláírás.)

A társulatba való felvétel írásbeli megkeresés alapján (Posen) vagy egyszerű bejelentés alapján történik (Altena), midőn a felvétel iránti ülésen titkosan szavaznak. A tagok évi díja 3—5 márka. Néptanítók a tagsági díj fizetése alól felmentetnek.

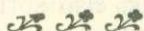
A társulat élén bizonyos számú igazgatóság áll. Tagjait e bizalmi tisztségre a közgyűlés választja. Legalább egy tagja az igazgatóságnak mindig erdőtiszt (Forsttechniker), ezenkívül a társulat szakértőül szakképzett erdőtisztet is alkalmaz. A poseni társulat igazgatósága a gazdasági kamara beleegyezésével s annak jóváhagyásával intézkedik az évi költségvetés és munkaterv elkészítése s előterjesztése iránt stb. A tisztviselők választása, sza-

vazás, határozathozatal stb. általában úgy történik, mint más egyesületeknél.

Ezek a társulatok az állam, a tartomány, illetőleg a járás (Kreis) részéről is támogatásban részesülnek és az említett módon már sok kopasz területet erdősítettek be s gondoskodnak továbbra is azok gazdaságos helyzetéről, emellett odatörekedve (Altena), hogy az ilyen kisebb területeket — kisajátítás helyett — különösen községek vegyék meg.

Nálunk is minden módon elő kellene mozdítani, hogy az ilyen társulatok állami kényszer nélkül létesüljenek s hogy a társadalom a kopár területek beerdősítésének ügyét, valamint a kisebb, magánerdők, különösen pedig a parcellázás útján felosztott erdők szakszerű kezelésének ügyét tömörülés, társulás, közös erdők létesítése útján igyekezzék megoldani.

Óhajtandó volna különösen, hogy a szervezendő földmívelési (mező- és erdőgazdasági) kamarák felállítása alkalmával azok keretén belül ilyen társulatok alakuljanak. *Cserny Gyózó.*

A gyümölcsészet fejlesztése kapcsolatosan az erdőgazdasággal.

Irta: *Stolcz József*, Feketehalom község néhai erdőgondnoka.*)

A gyümölcsészet fejlesztése már régóta a mindenkori földmívelésügyi miniszter állandó törekvését képezte. Ez a törekvés nagyon is indokolt, amidőn hazánk sok vidékének talaj- és klimatikus viszonyai a gyümölcstermelésre kiválóan alkalmasak, midőn a gyümölcsészet kétségbevonhatlanul igen jövedelmező

*) Korán elhunyt jeles munkatársunk már a mult évben átvett eme dolgozatát nagy anyagtörődés miatt csak jelenleg közölhetjük. Ezzel kapcsolatosan felemlítjük, hogy ifj. Szabó Gyula rendőrségi hivatalnok (Pécs) lelkes felhívást intézett lapunk szerkesztőségéhez a szelidgesztenye, dió és berkenye nagyobb arányu tenyésztése érdekében, hivatkozva különösen arra, hogy a Pécs-bánya-telepen lévő szelidgesztenyének az ottani nép mily nagy hasznát veszi s mily bőven termi az sokféle alakban (főzve, sütvé, kandírozva, befőzve, lisztte őrlve) élvezhető gyümölcsét. A Nagybánya, Kőszeg, Iharos-Berény és Nagy-Maros vidékén, valamint Horvátországban előforduló gesztenyések hasonló tapasztalatra vezetnek. Kétségtelen, hogy enyhe klímával bíró, erőteljes talaju vidéken az említett fánemek, különösen erdőségeken, vagy mint önálló ligetek jogsultsággal bírnak és nagyobb mérvű tenyésztésük indokolt és sok helyen gyakoroltatik is. Az Alföld homokján a gesztenyefa nem tenyészik. *Szerk.*